

กติปยศัพท์ แบบฝึกหัดที่ ๑๒

๑. จงทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อถูกและเครื่องหมาย ✗ หน้าข้อผิด

- ๑) กम्म ศัพท์ เป็นนปุงสกลิงค์อย่างเดียว
- ๒) กम्म ศัพท์แจกตามแบบ อ การันต์ ในนปุงสกลิงค์ไม่ได้
- ๓) กम्म + นา = กम्मุนา
- ๔) กम्म + ส = กम्मุโน
- ๕) กम्म + สุมา = กम्मุนา
- ๖) กम्मนิ มาจาก กम्म + โย
- ๗) ปุคฺคโล กุสลานิ **กम्म**ิ กระย. [อ.บุคคล ฟังกระทำ ซึ่งกรรม ท. อันเป็น กุศล.]
- ๘) ปุคฺคโล ปาป **กम्म**ิ น กระย. [อ.บุคคล ไม่ฟังกระทำ **ซึ่งกรรม** อันลามก.]
- ๙) กम्म + สมี = กम्मานิ
- ๑๐) กम्म + นั = กम्मานั
- ๑๑) กम्म + อั = กम्मั
- ๑๒) กम्म + โย = กम्मานิ
- ๑๓) กम्मั แปลว่า “อ.กรรม” ไม่ได้
- ๑๔) กम्मานิ แปลว่า อ.กรรม ท.
- ๑๕) กम्मุนา แปลว่า โดยกรรม
- ๑๖) กम्मนิ แปลว่า ซึ่งกรรม ท.
- ๑๗) กम्मุโน แปลว่า แก่กรรม
- ๑๘) กम्मเมหิ แปลว่า จากกรรม ท.
- ๑๙) กम्मเมหิ แปลว่า ด้วยกรรม ท.
- ๒๐) กम्मานั แปลว่า แก่กรรม ท.

๒. จงแจก กम्म (กรรม) ตามแบบ อ การันต์ ในนปุงสกลิงค์ มาดู.

ลำดับ	เอกวจนะ	พหุวจนะ
ป.		
ทุ.		
ต.		
จตุ.		
ปญ.		
ฉ.		
ส.		
อา.		

๓. จงแปลเป็นภาษาไทย

๑) **กมุขนา** วตตตี ปชา.

แปลว่า อ.หมูลัทธิ ย่อมเป็นไป

๒) ปณฺชิตา **กมุขนิ** สทฺทหนฺติ.

แปลว่า อ.บัณฑิต ท. ย่อมเชื่อ

๓) พาลา อตฺตโน **กมุเมหิ** ตปฺปนฺติ.

แปลว่า อ.คนพาล ท. ย่อมเดือดร้อน

๔) **กมุมานํ** วิปาโก อตฺถิ.

แปลว่า อ.วิบาก มีอยู่.

๕) ปณฺชิตา ปาปํ **กมุํ** วชฺเชนฺติ.

แปลว่า อ.บัณฑิต ท. ย่อมเว้น อันเลว.

๔. จงเติมคำ (บาลี) ที่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ลงในช่องว่าง

๑) อ.นางวิสาขา ย่อมสั่งสม **ซึ่งกรรม** อันเป็นกุศล.

แปลว่า วิสาขา กุสลํ จินาติ.

๒) อ.บัณฑิต ไม่พึงมัวเมา **ในยศ.**

แปลว่า ปณฺชิตโต น มชฺเชยฺย.

๓) อ.สัตว์ ท. ย่อมหมด **เพราะกรรม.**

แปลว่า สตฺตา สฺชฺณนฺติ.

๔) บัณฑิต ย่อมเห็น **ซึ่งโทษ ของกรรม** อันเลว.

แปลว่า ปณฺชิตโต ปาปสฺส โทสํ ปสฺสตี.

๕) **ครั้นเมื่อกรรม** เพล็ดผลอยู่, อ.สัตว์ ท. ย่อมเดือดร้อน.

แปลว่า ผลนฺเต, สตฺตา ตปฺปนฺติ.